

# Pocta Jane Goodall

Jane Goodall, průkopnická primatoložka, která porušila konvence tím, že žila mezi divokými šimpanzi a stala se celosvětovým hlasem pro soucit ke všem živým bytostem, zemřela ve věku 91 let. Odešla 1. října 2025 přirozenou smrtí během přednáškového turné v Kalifornii.

V době, kdy vědci obvykle odváděli zvířata z jejich přirozeného prostředí, aby je studovali v sterilních laboratořích, si Goodall zvolila jinou cestu. V roce 1960 vstoupila do lesů Gombe Stream v Tanzanii a vstoupila do světa šimpanzů za jejich podmínek. Žila jednoduše, blízko přírodě, a postupně si získávala důvěru divokých bytostí, které nepoznala jako vzorky, ale jako sousedy, příbuzné a rovné.

Její objevy – že šimpanzi vyrábějí a používají nástroje, truchlí nad svými mrtvými, projevují něhu i krutost a žijí v bohatých sociálních sítích – změnily vědu. Ale co víc, její metoda nesla nevyslovenou duchovní pravdu: že zvířata nejsou méněcennými objekty studia, ale společnými tvory s vnitřním životem, důstojností a podílem na posvátné tkanině existence.

Goodall často říkala, že porozumění vyžaduje empatii stejně jako intelekt. Toto přesvědčení – že soucit je formou poznání – oživovalo její pozdější život jako ochránkyně přírody a obhájkyň. Založila **Institut Jane Goodall** a mládežnické hnutí **Roots & Shoots**, vyzývající nové generace, aby jednaly na ochranu zvířat, lidí a planety.

Její odkaz pomohl zajistit nové ochrany a práva pro lidoopy v mnoha jurisdikcích. Přesto byl jejím největším darem možná probuzení pocitu příbuzenství s živým světem v lidstvu. Ukázala, že život v harmonii s přírodou není romantickým snem, ale morální odpovědností – odpovědností, která se odráží napříč duchovními tradicemi a morálními filozofiemi, jež považují zvířata za posvátné společníky na cestě životem.

Získala mnoho poct – byla jmenována **Vyslankyní míru OSN**, obdržela nespočet mezinárodních ocenění a inspirovala miliony lidí prostřednictvím svých knih a přednášek. Ale její největší poctou může být nespočet lidí, kteří díky ní začali vidět v očích zvířete ne „toho druhého“, ale odraz božské jiskry, kterou sdílíme.

Zanechává za sebou lesy, které stále dýchají, šimpanze, kteří jsou stále chráněni, a lidskou komunitu navždy změněnou její odvahou, pokorou a vizí soucit. Chcete-li se dozvědět více o jejím životě a podpořit její odkaz, navštivte <https://janegoodall.org/>.